

Toernooihandleiding 2025-2026

Vrijdag 10 april 2026

Stichting

Nederlands
Debat Instituut

schooldebatteren.nl

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave.....	2
Het toernooi.....	3
Vorbereiding op school.....	3
De toernooidag in het kort.....	3
Het leerling-jurylid.....	4
Dagprogramma.....	5
Het debat.....	6
Het team.....	6
De stellingen.....	6
Debatopstelling.....	6
De vorm.....	7
De jury.....	9
Jurypanel.....	9
Jurycriteria.....	9
Puntensysteem.....	10
Leerling-jurylid.....	10
Wedstrijdreglement.....	11
Afvaardiging.....	11
Begeleiding & supporters.....	11
Wedstrijdleider.....	11
Stellingen.....	12
Hulpmiddelen.....	12
Debatvorm.....	13
De jurering.....	14
Timekeeper.....	14
Puntensysteem.....	15
Indeling.....	15
In het debatlokaal.....	16
Colofon.....	17

Het toernooi

Het NK Debatteren vmbo is een landelijk debattoernooi speciaal voor bovenbouw vmbo-leerlingen (alle niveaus binnen het vmbo zijn welkom). Het team met de meeste punten gaat met de titel Nederlands Kampioen Debatteren vmbo én de prachtige wisselbeker naar huis.

Hieronder vind je praktische informatie over het toernooi, de debatvorm en de jurering. Ook worden alle regels die op het toernooi gelden uitgelegd. Neem dit document goed door voor deelname. Debatbegrippen met een sterretje (*) staan uitgelegd in het Debatwoordenboek dat apart te downloaden is via [deze](#) link.

Vorbereiding op school

- Deelnemers zijn bovenbouwleerlingen van het vmbo.
- Iedere deelnemende school vaardigt maximaal twee teams van vijf debaters en eventueel een reservedebater af. Deze teams mogen van dezelfde niveaus zijn, maar mogen ook van verschillende niveaus zijn. Bijvoorbeeld één team van vmbo-tl en één gemengd team, of twee teams van vmbo-gl.
- Daarnaast vaardigt iedere school per team eventueel ook één leerling-jurylid af.
- De voor te bereiden stellingen komen zes weken voorafgaand aan de toernooidag online op de toernooipagina. Deze stellingen worden ook per mail verstuurd naar de debatbegeleider (in de meeste gevallen de docent).
- De leerlingen bereiden de debatten inhoudelijk voor en voeren bij voorkeur één of meerdere oefendebatten op school.
- In het wedstrijdreglement op pagina 11 vind je alle regels en afspraken rondom het NK Debatteren vmbo.

De toernooidag in het kort

- Debatten vinden plaats in de speciaal door ons ontwikkelde debatvorm: *Freeze & Go*. Op pagina 7 wordt dit verder toegelicht.
- Het toernooi heeft drie debatrondes waaraan ieder team deelneemt. Er wordt gedebatteerd over twee stellingen die voor het toernooi door de deelnemers zijn voorbereid en één improvisatiestelling, die pas op het toernooi bekend wordt gemaakt.
- In welke volgorde de stellingen voorkomen, en of het team voor- of tegenstander is, wordt pas vijftien minuten voor iedere debatronde bekendgemaakt.
- De derde ronde van het toernooi is een improvisatieronde. De stelling voor deze ronde wordt pas twintig minuten voor de debatronde onthuld. De leerlingen van het debatteam kunnen de twintig minuten gebruiken om het debat over deze stelling voor te bereiden. Hulp van docenten, supporters of elektronische apparaten is niet toegestaan. Hierbij vertrouwen we op de sportiviteit en eerlijkheid van de deelnemers.

Het leerling-jurylid

- Tijdens het toernooi levert elk team eventueel een leerling-jurylid. Diens inbreng is erg waardevol want het leerling-jurylid ondersteunt de jury.
- Het leerling-jurylid wordt ingedeeld bij andere debatteams.
- Het leerling-jurylid houdt daarnaast in één of meerdere debatten de tijd bij, en geeft aan wanneer een spreekbeurt of het debat voorbij is. Ook tijdens het juryberaad en het feedback geven bewaakt het leerling-jurylid de tijd. Mede dankzij de leerling-juryleden verloopt het toernooi op schema.
- Op de toernooidag ontvangt het leerling-jurylid jurymaterialen en instructies. Ook zal het leerling-jurylid iedere ronde worden begeleid door de jury(voorzitter). Alle vragen die die nog heeft, kan die stellen aan de mede juryleden.

TAKEN ALS TIMEKEEPER:

- Per minuut geeft de timekeeper aan hoeveel tijd er nog over is. Bijvoorbeeld: nog zes minuten te gaan: twee handen omhoog, zes vingers in de lucht. Nog vier minuten te gaan: één hand omhoog, vier vingers in de lucht. Nog één minuut te gaan: hand omhoog, één vinger in de lucht.
- Als er nog een halve minuut over is maakt de timekeeper het volgende gebaar: één hand omhoog, palm omlaag, vingers horizontaal gestrekt en duim parallel daaronder. Zie de afbeelding hieronder.
- De laatste tien seconden worden door de timekeeper met opgeheven vingers afgeteld.
- Daarna luidt de timekeeper de bel. De spreker mag diens zin nog afmaken, maar moet dan stoppen. Gaat de spreker verder dan luidt de timekeeper de bel driemaal. De spreker moet stoppen.

1 min.

halve minuut

10 seconden

Dagprogramma

Dit is het dagprogramma van een vorige editie. Het programma van het toernooi van dit jaar zal hier ongeveer gelijk aan zijn. **Uiterlijk twee weken voor het toernooi worden de debatbegeleiders per mail ingelicht over de precieze tijden en het programma.**

TOERNOOIDAG

Vanaf 11:30	Inloop Teams
12:15	Sluittijd ontvangst teams
12:30	Opening
12:45	Bekendmaking stelling 1 (voorbereid)
13:05	Begin debatronde 1
14:00	Bekendmaking stelling 2 (voorbereid)
14:15	Begin debatronde 2
15:05	<i>Pauze</i>
15:20	Bekendmaking stelling 3 (improvisatie)
15:45	Begin debatronde 3
16:45	Finaleprogramma en bekendmaking uitslag
17:00	<i>Einde</i>

Het debat

Voor het vmbo hebben we een speciale debatvorm ontwikkeld: *Freeze & Go*. Deze debatvorm bestaat uit vier fases: de openingsspeeches, het open debat, de *Freeze* en de eindspeeches. Hieronder leggen we uit hoe zo'n debat* werkt.

Het team

Ieder debatteam bestaat uit vijf leerlingen waarvan er één de aanvoerder* is en één de eindspreker. Ieder team mag één reservedebater meenemen. De reservedebater kan invallen als een debater uitvalt, maar er mag ook vrijwillig tussen debatrondes gerouleerd worden tussen debaters en de reservedebater. In het eerste debat doen dan bijvoorbeeld leerlingen A, B, C, D en F mee; in het tweede debat leerlingen A, B, C, D en E.

De stellingen

De debatten gaan altijd over een stelling*, bijvoorbeeld 'Je moet je klasgenoten altijd accepteren op Instagram' of 'Kinderarbeid moet verboden worden'. De teams moeten zowel de voorstanders- als de tegenstanderspositie voorbereiden. Pas vlak voor het debat wordt bekendgemaakt wie voor en wie tegen is. Wat de deelnemers zelf van de stelling vinden mag geen rol spelen in het debat. Op het NK Debatteren onderbouw wordt over zowel beleidsstellingen als waardestellingen gedebatteerd: het is daarom belangrijk om leerlingen bij de voorbereiding te laten bedenken met wat voor type stelling ze te maken hebben en welke argumenten* daarbij passen.

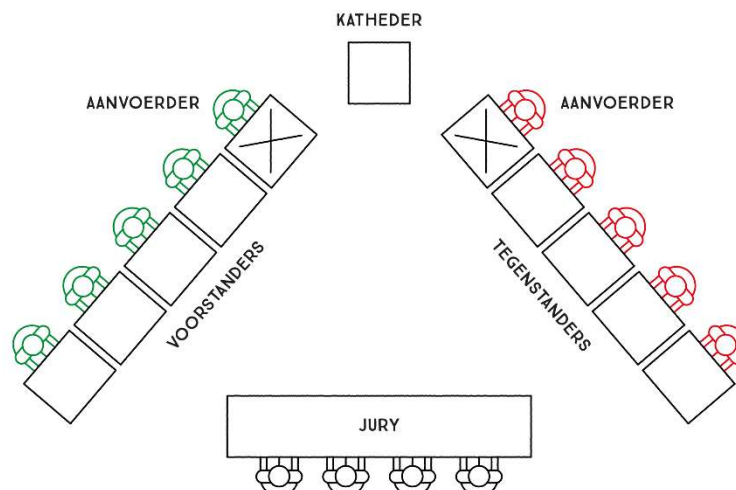
Tip!

Op zoek naar stellingen om te oefenen? We hebben een [hele lijst](#) online staan en elke maand voegen we nieuwe stellingen toe!

Ook kun je de stellingen op niveau en onderwerp selecteren - helemaal makkelijk.

Debatopstelling

De debatzaal wordt ingericht zoals is afgebeeld in de onderstaande afbeelding. Gezien vanuit de jury zitten de voorstanders altijd links en de tegenstanders altijd rechts. De openingsspreker spreekt vanachter een katheders*, in het midden van de zaal. Tijdens het open debat spreken debaters vanaf hun eigen plek. De eindspreker spreekt over het algemeen vóór het katheders, maar er mag ook achter het katheders gesproken worden. Tegenover het katheders zitten de juryleden achter een tafel.

De vorm

Het Freeze & Go-debat wordt gevoerd tussen vijf voorstanders en vijf tegenstanders. Het debat begint met openingsspeeches van beide aanvoerders, waarna er een open debat volgt waaraan alle deelnemers mee mogen doen. De juryvoorzitter geeft voorstanders en tegenstanders om en om de beurt, zorgt ervoor dat zoveel mogelijk debaters aan het woord komen, en zorgt ervoor dat beide teams ongeveer evenveel aan het woord zijn. Na het open debat krijgen de teams anderhalve minuut om te overleggen. Het debat wordt vervolgens afgesloten door twee eindspeeches, die door andere debaters dan de aanvoerders worden gegeven. Er kan altijd maar één iemand tegelijk aan het woord zijn. De spreektijden en de taken die bij iedere spreekbeurt horen vind je in het schema hieronder.

Totaal 15:30

Fase	Spreker	Duur	Inhoud
Openingsspeeches	Aanvoerder voorstanders	2:00	De stelling definiëren (uitleggen) en drie argumenten voor de stelling uitleggen
	Aanvoerder tegenstanders	2:00	Reageren op de definitie van de voorstanders en drie argumenten tegen de stelling uitleggen
Open Debat	Alle sprekers	6:00	Tegen argumenten weerleggen en eigen argumenten versterken. Het is toegestaan nieuwe argumenten in te brengen, maar wordt afgeraden vanwege de beperkte tijd om de reeds ingebrachte argumenten te weerleggen en versterken.
Freeze	Alle sprekers	1:30	Overleg ter voorbereiding op de eindspeeches.
Eindspeeches	Eindspreker tegenstanders	2:00	Samenvattende analyse tegen de stelling. <ul style="list-style-type: none"> • Belangrijkste clashes. • Waarom hebben jullie het 'meest' gelijk?
	Eindspreker voorstanders	2:00	Samenvattende analyse voor de stelling. <ul style="list-style-type: none"> • Belangrijkste clashes. • Waarom hebben jullie het 'meest' gelijk?

Let op: de eindspeech mag niet door de aanvoerder gegeven worden.

Let op!

De eindspreker mag niet dezelfde leerling zijn als de aanvoerder. Als dit wel zo is, krijgt het team voor de eindspeeches een vijf voor zowel argumentatie als presentatie. Dit doen we, omdat we het belangrijk vinden dat zoveel mogelijk leerlingen aan het woord komen.

Stijlfiguren

Drieslag	Bloed, zweet en tranen
Alliteratie	Meer meters met minder moeite
Anafoor	'I have a dream'
Metafoor	Dit is een tikkende tijdbom
Retorische vraag	Wie wil er niet elke dag uitslapen?
Chiasme	Je kunt een kind wel uit de oorlog halen, maar hoe haal je de oorlog uit een kind?
Paradox	Snoeien om te groeien
Climax	Dat is niet erg, dat is niet verschrikkelijk, maar catastrofaal
Anticlimax	Deze vriend is een groot voorbeeld voor me, vooral van hoe het niet moet

Tip!

Je speech levendiger maken?
Maak gebruik van stijlfiguren!
Hier vind je er alvast negen, met
voorbeeld.

De jury

Jurypanel

De debatten op het NK Debatteren vmbo worden gejureerd door een jury. Deze jury moet zich houden aan twee belangrijke regels. (1) Juryleden mogen hun persoonlijke mening over de stelling niet laten meewegen bij de beoordeling van het debat. Elk team krijgt dan evenveel kans om het debat te winnen. (2) Juryleden beoordelen alleen wat er tijdens het debat wordt gezegd: argumenten die een jurylid zelf zou kunnen bedenken worden niet meegewogen.

Jurycriteria

De jury let tijdens het debat op drie onderdelen: de presentatie* van de debaters, de argumentatie en het teamwork*.

1. PRESENTATIE

Om te beoordelen of de debaters goed presenteren, let de jury op vier onderdelen:

- Ogen: Richt de debater zich op de jury en het publiek?
- Stem: Zijn het tempo en volume passend en overtuigend?
- Houding: Staat de debater stevig en maakt die ondersteunende handgebaren?
- 'Be the argument*': Gelooft de debater zelf in wat die zegt?

2. ARGUMENTATIE

Om te beoordelen of de debaters goed argumenteren, let de jury op vier onderdelen:

- Argumenteren: Legt de debater het argument goed uit en geeft die er voorbeelden bij?
- Luisteren: Luistert de debater goed naar wat zijn tegenstanders én teamgenoten zeggen?
- Reageren: Reageert de debater goed op de tegenpartij?
- Structureren: Brengt de debater structuur aan in diens verhaal?
- Taakuitvoering: Voert de debater zijn taken als spreker uit?

3. TEAMWORK

Om te beoordelen of de debaters een goed team vormen, let de jury op drie onderdelen:

- Meedoen: Komen alle leerlingen van het team aan het woord?
- Ondersteuning: Helpen de teamleden elkaar?
- Aansluiting: Sluiten de verschillende fases op elkaar aan?

Tip!

Om sterk te argumenteren maak je gebruik van het AUB-model* en de kop-romp-staartstructuur*. Deze theorie nog eens nalezen of ermee oefenen? Bekijk dan onze [argumentenkaarten](#).

Puntensysteem

Elk team krijgt bij de openingsspeeches, het open debat en de eindspeeches punten. In alle fasen krijgen de teams punten voor presentatie en argumentatie. In het open debat wordt daarnaast ook het teamwork beoordeeld. Voor elk onderdeel wordt een cijfer gegeven op een schaal van 50 tot en met 90.

Let op: er wordt een weging toegepast in de puntentelling. In de individuele speeches wordt Argumentatie voor 60% en Presentatie voor 40% meegewogen. In het open debat wordt Argumentatie voor 40% en Presentatie en Teamwork voor 30% meegewogen.

Let op: zoals eerder is aangegeven, mag de afsluitende spreker niet dezelfde leerling zijn als de aanvoerder. Als dit wel zo is, krijgt het team bij de eindspeech voor zowel argumentatie als presentatie een 50. Dit doen we omdat we het belangrijk vinden dat zoveel mogelijk leerlingen aan het woord zijn.

Bij het debat vinden we het bovendien belangrijk dat leerlingen niet alleen hun eigen verhaal vertellen, maar dat ze ook ingaan op de argumenten van het andere team. Om die reden telt het open debat zwaarder mee in de beoordeling dan de openingsspeeches en de eindspeeches.

Een debat bekijken met jurybeoordeling?

[Hier](#) vind je een aantal filmpjes van vmbo-debatten. Laat de leerlingen eerst zelf bedenken wat ze van het debat vinden en laat ze daarna de jury-uitslag zien. Zijn ze het eens met de jury?

Leerling-jurylid

Op het NK Debatteren vmbo zijn de leerling-juryleden die de scholen afvaardigen onmisbaar: als leerling-jurylid ben je namelijk een belangrijke steunpilaar voor de jury. Je ondersteunt de jury niet alleen inhoudelijk, maar ook – bij één of meerdere debatten – door het bijhouden van de tijd. Samen met de juryvoorzitter en het eventuele andere leerling-jurylid wordt vooraf afgesproken wie welke jurytaken uitvoert. Hieronder staat de rol van timekeeper verder uitgelegd. Leerling-juryleden kunnen in de voorbereiding op het debattoernooi deze toernooihandleiding en het jurypakket doornemen. Op de toernooidag ontvangen leerling-juryleden documenten met meer informatie, ze hoeven dus zeker niet alles uit hun hoofd te leren.

Wedstrijdreglement 2025-2026

AIIE REGELS EN AFSPRAKEN RONDOM HET NK DEBATTEREN VMBO

Afvaardiging

1. Deelnemers zijn leerlingen van het vmbo. Er wordt geen onderscheid gemaakt tussen verschillende niveaus en leerjaren.
2. Iedere school mag maximaal twee debatteams afvaardigen.
3. Met school bedoelen wij een fysieke locatie. Er zijn scholengroepen die onder één scholengemeenschap, maar via meerdere locaties onderwijs aanbieden. Elke locatie mag dan maximaal twee teams aanleveren.
4. Een debatteam bestaat uit vijf leerlingen, eventueel één leerling-jurylid en eventueel één reservedebater.
5. Het is mogelijk om per team één reservedebater mee te nemen. Deze leerling is in principe bedoeld om een uitgevallen debater te kunnen vervangen. In de praktijk zien we dat scholen de reservedebater soms gebruiken om door te kunnen wisselen: in het eerste debat debatteren dan bijvoorbeeld leerlingen A, B, C, D en F; in het tweede debat debatteren leerlingen A, B, C, D en E. Dit is toegestaan.

Begeleiding & supporters

1. Elke school is verplicht een debatbegeleider mee te nemen die meerderjarig is. Dit kan een docent zijn, maar ook een ouder. Deze begeleider is verantwoordelijk voor de leerlingen van het debatteam/de debatteams.
2. Op basis van regelgeving van de brandweer en in overleg met de gastlocatie hanteren we een maximaal aantal toeschouwers per debatteam. Uiterlijk twee weken voor het toernooi melden we aan de debatbegeleiders per mail, hoeveel supporters er per team mee mogen. Dit aantal ligt over het algemeen tussen de twee en vier supporters per team, exclusief debatbegeleider.
3. Supporters worden geacht zich sportief te gedragen en op generlei wijze het debat te verstoren. Indien dit wel gebeurt kan de jury de supporters vragen om het lokaal te verlaten.

Wedstrijdleider

1. Op de toernooidag is er een wedstrijdleider aanwezig die als aanspreekpunt geldt voor docenten, debaters en supporters die vragen hebben over de indeling, berekening van de uitslag en de jurering. Voor overige, praktische vragen kunnen alle aanwezigen terecht bij de welkomstbalie.
2. De wedstrijdleider is beslissingsbevoegd om punten van teams te herzien, in een andere categorie te plaatsen en/of teams uit te sluiten van deelname. Dit laatste is gelukkig in de praktijk nog nooit gebeurd.

Stellingen

1. Er zijn op het debattoernooi twee voor te bereiden stellingen en één improvisatiestelling waarover alle debatteams debatteren.
2. Deelnemers weten vooraf nog niet of ze vóór of tegen de stelling debatteren. Dit horen zij pas na de opening op de toernooidag zelf. Zowel de voor als de tegenargumenten moeten dus voor de voor te bereiden stellingen worden voorbereid.
3. Ongeveer zes weken voor het toernooi worden de voor te bereiden stellingen door de organisatie bekendgemaakt. Docenten ontvangen deze per e-mail en ze worden gedeeld op de [toernooipagina](#).
4. De leerlingen mogen de voor te bereiden stellingen voorbereiden op school.
5. Op de dag zelf maakt de presentator vlak voor iedere debatronde de stelling waarover in die ronde gedebatteerd wordt bekend. Elk team heeft vervolgens 15 minuten de tijd om zich naar het debatlokaal te verplaatsen en de laatste voorbereidingen voor de stelling te treffen. Bij de improvisatiestelling krijgt elk team daarvoor iets meer tijd, namelijk 20 minuten.
6. Bij de improvisatiestelling geldt dat de voorstanders *in* het debatlokaal mogen voorbereiden. De tegenstanders bereiden zich *buiten* het lokaal voor, maar wel zo dicht mogelijk bij het lokaal. De jury betreedt het debatlokaal vlak voor aanvang van de debatronde.
7. De improvisatiestelling mag alléén worden voorbereid door de vijf debaters en de reservedebater uit het debatteam. Digitale hulpmiddelen, hulp van docenten en/of -juryleden zijn hierbij niet toegestaan. Als een team zich niet aan deze regels houdt, kan dit leiden tot uitsluiting van het toernooi. We verwachten dat teams zich sportief gedragen en zich houden aan deze afspraak.
8. Op het toernooi kunnen twee soorten stellingen voorkomen: beleidstellingen en waardestellingen. Bij een beleidstelling wordt er een maatregel wel/niet ingevoerd; bij een waardestelling gaat het meer om het beargumenteren van een bepaalde waarde ('het is goed om X te doen'). Bij beleidstellingen is de uitvoerbaarheid daarom belangrijker dan bij waardestellingen. Voor meer informatie over het verschil tussen deze twee typen, kun je onze [vlog](#) hierover bekijken.

Hulpmiddelen

1. Deelnemers mogen spiekbriefjes bij de hand hebben tijdens het debat. Ook is het niet verboden om voor te lezen. Let er wel op dat lezen ten koste kan gaan van de punten die voor presentatie gegeven worden. Vaak ontbreekt bij voorlezen namelijk het oogcontact met de jury en kan een papiertje in de hand afleiden van de boodschap.
2. Het gebruik van digitale hulpmiddelen is alleen toegestaan als deze niet verbonden zijn met internet. Een voorbeeld: smartphones mogen wel gebruikt worden om de tijd bij te houden, maar niet om informatie op te zoeken. Doet een team dit toch, dan krijgt het eerst een waarschuwing. Bij een tweede overtreding kan het team door de wedstrijdleider worden uitgesloten van het toernooi.

Debatvorm

1. Het debat bestaat uit openingsspeeches, open debat en eindspeeches.
2. Bij de openingsspeeches spreekt eerst de aanvoerder van de voorstanders twee minuten, daarna spreekt de aanvoerder van de tegenstanders twee minuten. Tijdens de openingsspeeches mogen de aanvoerders niet worden onderbroken, het is beschermde spreektijd.
3. Het is de taak van de aanvoerder van de voorstanders om een uitleg te geven van de stelling (de definitie) en om de belangrijkste argumenten te noemen.
4. Het is de taak van de aanvoerder van de tegenstanders om eventueel te reageren op de definitie van de voorstanders en om de belangrijkste tegenargumenten te noemen.
5. Let op: als de voorstanders in hun eerste beurt een definitie geven van een stelling die volgens de tegenstanders onsportief is, dan dienen de tegenstanders dit in de eerste beurt aan te geven én te beargumenteren. Met onsportief wordt bedoeld dat de stelling niet juist wordt geïnterpreteerd, grammaticaal en in de geest van de stelling. Daarna nemen de tegenstanders de definitie van de voorstanders wél over. Als één van de teams van mening is dat er niet te debatteren valt over deze stelling, en de jury deelt dit oordeel, dan wordt de wedstrijdleiding geraadpleegd en wordt er in overleg met de jury een beslissing genomen over of de kritiek van de tegenstanders terecht was. Indien nodig kiest de jury een definitie op basis van de definitie van de voorstanders en de kritiek van de tegenstanders. Let wel: dit gebeurt enkel in zeer uitzonderlijke gevallen.
6. In het open debat is er een vrij debat dat wordt geleid door de juryvoorzitter. De juryvoorzitter geeft voorstanders en tegenstanders om en om de beurt, zorgt ervoor dat er zoveel mogelijk debaters aan het woord komen en zorgt ervoor dat beide partijen ongeveer evenveel tijd aan het woord komen.
7. In de Freeze-fase krijgen de debatteams anderhalve minuut de tijd om met elkaar te overleggen wat er gezegd gaat worden in de eindspeeches. Dit overleg gebeurt zonder de docent, reservedebater, supporters en digitale hulpmiddelen.
8. Bij de eindspeeches begint de spreker van de tegenstanders, waarna de spreker van de voorstanders het debat afsluit. In de eindspeech is het de bedoeling dat de belangrijkste clashes in het debat worden genoemd. Ook is het de bedoeling dat de spreker uitlegt waarom diens team 'het meest' gelijk heeft in deze clashes.
9. De eindspeech mag niet gegeven worden door de aanvoerder. Gebeurt dit toch, dan scoort het team op de eindspeech 50 voor argumentatie en 50 voor presentatie.
10. Tijdens de openingsspeech en de eindspeech hoeft de spreker de spreektijd niet verplicht vol te maken.
11. Het is niet verboden om je argumentatie voor te lezen. Wel kan dit ten koste gaan van je presentatiescore.

Voorbeeld – Wat is een goede/foute definitie?:

Voorbeeld 1: Als de stelling is: 'Stemmen moet verplicht worden', en de voorstanders leggen dit uit als het stemmen van piano's, dan is dit fout. Stemmen gaat hier duidelijk over stemmen voor politieke verkiezingen.

Voorbeeld 2: Als de stelling is: 'Harddrugs moeten toegestaan worden' en de voorstanders leggen dit uit als "alleen voor mensen die meedoen aan een experiment voor de wetenschap", dan is dit fout. Het debat wordt zo te nauw uitgelegd.

Voorbeeld 3: Als de stelling is: 'Alleen boven de 16 jaar mag je meedoen aan talentenjachten' en de voorstanders leggen talentenjachten uit als landelijke talentenjachten die op televisie worden uitgezonden, dan is dit goed. Het is een redelijke uitleg van de stelling, die de stelling niet uit de context haalt. De tegenstanders moeten hier dus op voorbereid zijn.

Dus: Laat zien dat je goed over de stelling hebt nagedacht en zorg voor een debat waarbij er zoveel mogelijk meningsverschillen aan bod kunnen komen. Een goed, open debat levert namelijk de hoogste scores op voor beide partijen.

De jurering

1. De jury bestaat uit een juryvoorzitter, één of twee juryleden en één of twee leerling-juryleden. De juryvoorzitter heeft de beslissende stem als de juryleden niet gezamenlijk tot een uitslag kunnen komen.
2. De jury let op drie onderdelen: presentatie, argumentatie en teamwork. Zie pagina 9.
3. Bij presentatie wordt gelet op ogen, stem, houding en 'be the argument'.
4. Bij argumentatie wordt gelet op argumenteren, luisteren, reageren en structureren.
5. Bij teamwork wordt gelet op meedoen, ondersteuning en aansluiting.
6. Het doel is om de juryleden te overtuigen, niet zozeer de tegenstanders.
7. Als deelnemers vragen hebben over de uitkomst van het debat, kunnen zij als eerste bij de juryvoorzitter terecht. Zijn er daarna nog vragen, dan kunnen zij terecht bij de wedstrijdleider.
8. Door inschrijving gaan deelnemers akkoord de uitkomst van het debat te respecteren.

Timekeeper

1. In de jury zit een timekeeper die de tijd bijhoudt.
2. De timekeeper geeft de resterende minuten aan, evenals de laatste dertig seconden en de laatste tien seconden via handgebaren. Deze handgebaren worden toegelicht op pagina 10 en 11. Alle deelnemers dienen deze handgebaren te kennen.
3. Als de tijd om is wordt er op de bel gedrukt. De debater mag de zin afmaken en wordt dan actief door de juryvoorzitter gevraagd om af te ronden. Als de bel nogmaals klinkt, stopt de debater direct met spreken.

Puntensysteem

1. In iedere debatfase kun je op verschillende onderdelen punten verdienen. Elk criterium wordt beoordeeld op een schaal van 50 tot 90.
2. Je kunt beter een goed debat verliezen, dan een slecht debat winnen. Er zijn namelijk geen bonuspunten voor de winst of strafpunten voor verlies.
3. Bij de openingsspeeches wordt voor presentatie en argumentatie punten gegeven. De punten voor argumentatie tellen voor 60% mee. De punten voor presentatie tellen voor 40% mee. Bij het open debat worden voor presentatie, argumentatie en teamwork punten gegeven. Ook bij deze punten wordt een weging toegepast (argumentatie 40%, presentatie en teamwork 30%). Het puntentotaal voor het open debat telt tweemaal mee in de eindscore.
4. De rekenmeester ontvangt na elke ronde de punten per lokaal op het masterformulier. Na drie rondes wordt op basis van het totaal aantal punten een ranglijst gemaakt van de debatteams.
5. Bij een gelijk aantal punten geeft de totale score die een team heeft gehaald op argumentatie de doorslag. Is de stand ook dan nog gelijk, dan geeft de totale in de improvisatieronde de doorslag.
6. Scholen die nog niet eerder hebben deelgenomen, of al vijf jaar niet meer hebben deelgenomen, maken kans op de aanmoedigingsprijs 'Beste Nieuwkomer'. Deze prijs wordt uitgereikt aan de nieuwkomer die als hoogste is geëindigd op de ranglijst.

Indeling

1. Ieder debatteam debatteert drie rondes. Er wordt geloot welke debatteams tegen elkaar debatteren en of zij voor- of tegenstander zijn.
2. De indeling wordt uitgedeeld na de opening van het debattoernooi in de grote zaal.
3. Het kan nooit zo zijn dat een debatteam het andere team van dezelfde school treft.
4. Het kan nooit zo zijn dat een debatteam meer dan één keer hetzelfde team als tegenstander treft.
5. Het kan nooit zo zijn dat een debatteam meer dan één keer hetzelfde jurypanel treft. Op deze regel kan in bijzondere gevallen een uitzondering worden gemaakt, omdat een jurylid vanwege persoonlijke betrokkenheid bij een debatteam heeft moeten ruilen met een ander jurylid, om de schijn van partijdigheid te voorkomen.
6. Het kan nooit zo zijn dat een debatteam op één toernooidag drie keer voor of drie keer tegen een stelling moet debatteren.
7. De organisatie zorgt voor een reserveteam dat wordt ingezet als er een ongelijk aantal debatteams aanwezig is. Dit reserveteam doet niet mee voor de prijzen, maar wordt wel meegenomen in de officiële uitslag.
8. Debatteams dienen op tijd aanwezig te zijn op de toernooilocatie. De tijd en precieze locatie worden uiterlijk twee weken voor het toernooi gecommuniceerd door de organisatie en is daarnaast ook op de [toernooipagina](#) te vinden. Indien een debatteam te laat is – en dit niet van tevoren per e-mail of telefonisch is gemeld – wordt dit team uitgesloten van deelname aan het toernooi.

In het debatlokaal

1. De aanvoerders van de debatteams zitten op de stoel die het dichtst bij het katheders staat.
2. De voorstanders nemen – vanaf de jury gezien – links van het katheders plaats, de tegenstanders rechts.
3. Bij het begin van het debat neemt de juryvoorzitter plaats achter het katheders voor een welkomstwoord. Hierin stelt die zichzelf en de rest van de juryleden voor.
4. Tijdens het debat bepaalt de juryvoorzitter wie de beurt krijgt.
5. Voor de openings- en eindspeeches noemt de juryvoorzitter de naam van de spreker, waarna de spreker achter het katheders met diens speech mag beginnen.
6. Bij het open debat verdeelt de juryvoorzitter de beurten tussen de debaters van beide kanten zo eerlijk mogelijk en probeert bij ieder team zoveel mogelijk verschillende debaters aan het woord te laten. Debaters die wat willen zeggen tijdens het open debat geven dit aan door op te staan. Pas als je het woord krijgt van de juryvoorzitter mag je spreken.
7. De juryvoorzitter mag een debater onderbreken wanneer die te lang aan het woord is.
8. Na het debat verlaat de jury het lokaal om te overleggen. Na het overleg neemt de jury weer plaats in het debatlokaal. De juryvoorzitter geeft feedback op teamniveau en na de uitslag is er tijd voor individuele feedback aan de teams.
9. De leerling-juryleden nemen actief deel aan het juryberaad, maar geven geen feedback aan de debaters.

Colofon

Toernooihandleiding

NK Debatteren vmbo

Uitgave: Stichting Nederlands Debat Instituut

Laatste update: december 2025

Correspondentieadres:

Stichting Nederlands Debat Instituut

Keizersgracht 104

1015 CV Amsterdam

035 625 20 51

stichting@debatinstituut.nl

www.schooldebatteren.nl

© 2025 Stichting Nederlands Debat Instituut, Amsterdam

Het is al meer dan twintig jaar onze missie om ervoor te zorgen dat kinderen en jongeren overtuigender durven spreken, zorgvuldiger leren luisteren en altijd nieuwsgierig blijven naar de ideeën van anderen. Dat doen we door het organiseren van landelijke debatkampioenschappen, het verzorgen van debattrainingen in de klas, het geven van nascholing aan docenten en het ontwikkelen van lesmateriaal. We werken op primair onderwijs, voortgezet onderwijs en middelbaar beroepsonderwijs.